

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

BIULETYN

Z posiedzenia:

■ **RADY OCHRONY PRACY**
(NR 16)

Nr 1752/VI kad.
20.01.2009 r.

Tekst bez autoryzacji

Nr 1752/VI kad.

Rada Ochrony Pracy (nr 16)

20 stycznia 2009 r.

Rada Ochrony Pracy, obradująca pod przewodnictwem poseł **Izabeli Mrzygłockiej (PO)**, przewodniczącej Rady, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- **przyjęcie stanowisk Rady Ochrony Pracy w sprawach: edukacji w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w Polsce na różnych poziomach nauczania i kształcenia, oceny programu działalności Państwowej Inspekcji Pracy na 2009 r.,**
- **sprawozdanie z działalności Rady Ochrony Pracy w 2008 r. – materiał przygotowany przez prezydium Rady Ochrony Pracy,**
- **plan pracy Rady Ochrony Pracy na 2009 r. – materiał przygotowany przez prezydium Rady Ochrony Pracy,**
- **„Przestrzeganie przez pracodawców przepisów prawa pracy w zakresie wypłaty wynagrodzeń za pracę i innych świadczeń ze stosunku pracy w latach 2006–2008” – materiał przygotowany przez Główny Inspektorat Pracy,**
- **sprawy bieżące.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Iwona Hickiewicz, Anna Tomczyk, Marian Liwo** – zastępcy głównego inspektora pracy, **Eugenia Gienieczko** dyrektor Departamentu Prawa Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ewa Sikorska, Joanna Mazurkiewicz** – z sekretariatu Rady w Biurze Prawnym i Spraw Pracowniczych.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Serdecznie witam państwa na pierwszym w nowym 2009 r. posiedzeniu Rady Ochrony Pracy. Chciałabym złożyć państwu najserdeczniejsze życzenia dobrego nowego roku, wszelkiej pomyślności w życiu zawodowym i osobistym oraz dużo zdrowia.

Otwieram posiedzenie Rady Ochrony Pracy. Witam przedstawicieli głównego inspektora pracy. Wiem, że pan Tadeusz Zając nie mógł przybyć w związku z pilnym wyjazdem, ale przysłał trzech swoich zastępców. Witam przedstawiciela Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej panią Eugenię Gienieczko, która jest także członkiem Rady. Witam serdecznie wszystkich państwa.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia przewiduje: pkt 1 – przyjęcie stanowisk Rady Ochrony Pracy w sprawie: edukacji w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w Polsce na różnych poziomach nauczania i kształcenia (projekt stanowiska przedstawi pan dr Andrzej Paszkiewicz), oceny programu działalności Państwowej Inspekcji Pracy na 2009 r. (projekt stanowiska przedstawi pan przewodniczący Zbigniew Żurek), pkt 2 – sprawozdanie z działalności Rady Ochrony Pracy w 2008 r. – materiał przygotowany przez prezydium Rady Ochrony Pracy, referuje sekretarz Rady pan Janusz Krasoń, pkt 3 – plan pracy Rady Ochrony Pracy na 2009 r. – materiał przygotowany przez prezydium Rady Ochrony Pracy, referuje sekretarz Rady pan Janusz Krasoń, pkt 4 – „Przestrzeganie przez pracodawców przepisów prawa pracy w zakresie wypłaty wynagrodzeń

za pracę i innych świadczeń ze stosunku pracy w latach 2006 – 2008” – materiał przygotowany przez Główny Inspektorat Pracy, pkt 5 – sprawy bieżące.

Czy są uwagi do przedstawionego porządku obrad? Nie słyszę zgłoszeń. Uważam, że porządek obrad został przyjęty.

Zanim przejdziemy do rozpatrywania porządku obrad, oddam głos pani prof. Danucie Koradeckiej.

Zastępca przewodniczącego Rady Ochrony Pracy, dyrektor Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego prof. Danuta Koradecka:

Chciałam zwrócić uwagę na ten drobiazg, który jest w materiałach. Jest to miernik poziomu hałasu. Dopuszczalna norma w środowisku pracy – to 85 decybeli. Po włączeniu urządzenia dioda zapali się na zielono, co oznacza, iż mieścimy się w normie. Jeżeli zaczynamy zbyt głośno pracować, włączy się czerwony kolor. Okazuje się, że zbyt łatwo przekraczamy dopuszczalny poziom hałasu np. przy głośnym mówieniu. Aby oszczędzić baterie można przejść na drugą funkcję, która powoduje, że dioda będzie się świecić tylko wtedy, kiedy nastąpi przekroczenie normy dopuszczalnego hałasu.

Upowszechniamy to urządzenie w przedsiębiorstwach, szkołach i innych instytucjach, w których ludzie narażeni są na uszkodzenie narządu słuchu. Obecnie opracowujemy urządzenie, które będzie odnotowywało 8-godzinną dawkę hałasu.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Mam nadzieję, że w każdej sytuacji to urządzenie może nam się przydać. Dziękujemy pani profesor za te noworoczne podarki.

Przechodzimy do punktu pierwszego – przyjęcie stanowiska Rady Ochrony Pracy w sprawie edukacji w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w Polsce na różnych poziomach nauczania i kształcenia. Referuje pan dr Andrzej Paszkiewicz.

Chciałabym prosić osoby referujące, aby w kilku zdaniach przedstawiały propozycję, a nie odczytywały całego projektu. Była dyskusja merytoryczna. Członkowie poszczególnych zespołów mieli możliwość wypowiedzenia się na posiedzeniach zespołów. Dlatego proszę, aby członkowie poszczególnych zespołów nie wracali do stanowisk. Projekty stanowisk zostały przyjęte. Jeżeli ktoś nie jest członkiem zespołu, to zapraszam do dyskusji. Jeśli projekt zawiera błędy stylistyczne, to proszę o ich wskazywanie.

Udzielam głosu panu dr Andrzejowi Paszkiewiczowi.

Członek Rady Ochrony Pracy Andrzej Paszkiewicz:

Pierwszy projekt stanowiska został opracowany przeze mnie. Projekt został rozesłany drogą elektroniczną do członków Zespołu ds. Nauki, Edukacji i Promocji oraz Współpracy z Partnerami Społecznymi z prośbą o nadesłanie ewentualnych uwag i propozycji zmian. Dnia 6 stycznia br. odbyło się posiedzenie Zespołu, na którym ostatecznie zostały dopracowane poszczególne elementy projektu stanowiska.

Projekt składa się z dwóch części. Pierwsza zawiera odniesienie do trzech materiałów, które były przedmiotem dyskusji na posiedzeniu Rady Ochrony Pracy, mianowicie materiału Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego i materiału Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego, wraz z charakterystyką tych materiałów.

Druga część projektu stanowiska zawiera konkretne propozycje w 7 punktach na podstawie analizy materiałów, przeprowadzonej dyskusji i przeglądu stanowisk Rady z lat 2004–2008 w sprawie edukacji w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Pierwszy punkt jest adresowany do Ministerstwa Edukacji Narodowej. Rada zwraca się o podjęcie stałego monitorowania sposobów nauczania bezpieczeństwa i higieny pracy na wszystkich poziomach nauczania i we wszystkich typach szkół.

Drugi punkt jest kierowany do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Rada zwraca się o dokonanie zmian w kształceniu z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy na wszystkich kierunkach studiów wobec niewystarczającego obecnie przygotowania w ramach studiów przyszłych kadr kierowniczych.

Trzeci punkt jest również adresowany do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dotyczy oceny uczelni prowadzących studia podyplomowe z zakresu bhp w aspekcie programów nauczania, posiadanych kadr oraz niezbędnych laboratoriów.

Adresatem czwartego punktu jest Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Rada uznaje za konieczne wsparcie przez resort dalszej realizacji przez Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy systemu nadzorowania ośrodków szkoleniowych, spełniania podstawowych wymagań w ramach ich certyfikacji z dążeniem do ustalenia regionalnych wzorcowych ośrodków szkolenia.

Punkt piąty jest adresowany do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Nawiązuje do wniosku Rady zgłoszonego w 2006 r. Dotyczy wprowadzenia bezpieczeństwa pracy i ergonomii do wykazu dziedzin naukowych oraz stworzenia możliwości promowania w tym zakresie na stopień doktora i doktora habilitowanego.

Adresatem punktu szóstego jest również Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dotyczy stworzenia kierunku studiów: bezpieczeństwo i higiena pracy.

Punkt siódmy jest właściwie najistotniejszy. Uznaliśmy, że dla zmniejszenia wypadkowości w pracy niezbędne jest ugruntowanie w świadomości społecznej istoty i wagi zagadnień związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy poprzez upowszechnianie tej problematyki za pośrednictwem mediów, w tym szczególnie radia i telewizji. Ostatnie zdanie w tym punkcie jest adresowane do Państwowej Inspekcji Pracy. Rada zobowiązuje Inspekcję do kategorycznego reagowania na przypadki emitowania reklam telewizyjnych propagujących niewłaściwe zachowania pracowników i metod ich pracy.

W imieniu Zespołu ds. Nauki, Edukacji i Promocji oraz Współpracy z Partnerami Społecznymi wnoszę o przyjęcie stanowiska.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Czy są uwagi do projektu stanowiska przygotowanego przez Zespół ds. Nauki, Edukacji i Promocji oraz Współpracy z Partnerami Społecznymi?

Bardzo proszę, pan Marek Noćciusz.

Członek Rady Ochrony Pracy Marek Noćciusz:

Chciałbym zasygnalizować, że w projekcie stanowiska brak wzmianki o typowym, okresowym kształceniu pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Nie ma nadzoru kuratoriów czy wydziałów oświaty nad ośrodkami prowadzącymi szkolenia. Te ośrodki powinny być nadzorowane.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Czy są inne uwagi do przedłożonego projektu stanowiska? Nie widzę zgłoszeń.

Proszę, pan dr Andrzej Paszkiewicz.

Członek Rady Ochrony Pracy Andrzej Paszkiewicz:

Kwestia nadzoru została poruszona w punkcie czwartym adresowanym do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, aby wspólnie z Centralnym Instytutem Ochrony Pracy dokonywało nadzorowania ośrodków szkoleniowych w zakresie spełniania podstawowych wymagań w ramach ich certyfikacji. To, co kolega proponuje mieści się w punkcie czwartym.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Nie ma innych uwag.

Przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem stanowiska zawartego w przedłożonym projekcie? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu?

Stwierdzam, że Rada jednogłośnie przyjęła stanowisko w sprawie edukacji w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w Polsce na różnych poziomach nauczania i kształcenia.

Proszę przewodniczącego Zespołu ds. Prawno-Organizacyjnych pana Zbigniewa Żurka o przedstawienie projektu stanowiska w sprawie oceny programu działalności Państwowej Inspekcji Pracy na 2009 r.

Zastępca przewodniczącego Rady Ochrony Pracy Zbigniew Żurek:

Jestem w pewnym kłopotcie, bo pani przewodnicząca nałożyła na mnie obowiązek skrócenia materiału, który jest dość syntetyczny, ale mimo wszystko spróbuję.

Chciałbym w imieniu Zespołu i – jak sądzę – wszystkich członków Rady Ochrony Pracy podziękować panu sędziemu Szymankowi, który przygotował pierwotną wersję projektu. Ta wersja była materiałem bazowym, nad którym Zespół pracował przygoto-

wując wersję finalną. Projekt stanowiska otrzymali państwo na piśmie. Zatem zasygnalizuję najważniejsze kwestie.

Po pierwsze – program działalności przedstawiony przez Państwową Inspekcję Pracy generalnie oceniamy pozytywnie.

Po drugie – Rada Ochrony Pracy jednak z dużym niepokojem stwierdza obniżenie poziomu przestrzegania obowiązującego prawa pracy.

Po trzecie – ze względu na powtarzalność stwierdzonych przez Inspekcję naruszeń prawa pracy, w szczególności przez małych i średnich przedsiębiorców, Rada zaleca doskonalenie działań kontrolnych, a zwłaszcza prewencyjnych oraz zmianę metodyki kontrolnej, a także opracowanie nowych zasad doboru zakładów do kontroli.

Po czwarte – działanie Inspekcji w 2009 r. powinno koncentrować się – zdaniem Rady – na kluczowych zagadnieniach dla ochrony pracy – poprawie bezpieczeństwa pracy w zakładach o największym nasileniu zagrożeń zawodowych (budownictwo, górnictwo, rolnictwo) a także na ograniczeniu rażącej skali naruszeń prawa pracy w zakresie wypłaty wynagrodzeń i innych świadczeń za pracę, czasu oraz warunków pracy w transporcie, służbie zdrowia, przetwórstwie przemysłowym i handlu.

Po piąte – w celu poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy w działalności rolniczej – zdaniem Rady – istnieje potrzeba wypracowania nowych, bardziej skutecznych form współpracy z Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, jednostkami samorządu terytorialnego oraz stowarzyszeniami i organizacjami działającymi w środowisku wiejskim.

Po szóste – analiza skarg kierowanych do Rady oraz Inspekcji Pracy wskazuje na konieczność kontynuowania przez Inspekcję nadzoru w zakresie legalności zatrudnienia oraz objęcia nim tych zakładów pracy, gdzie nieprawidłowości występują w znacznym nasileniu.

Po siódme – Rada pozytywnie ocenia propozycję oceny przez Inspekcję funkcjonowania aktów prawnych dotyczących ochrony pracy. Jednakże wszechstronność tej oceny – zdaniem Rady – wymaga by brali w niej udział partnerzy społeczni, parlamentarzyści i instytucje naukowe.

Po ósme – Rada pozytywnie ocenia propozycję rozwiązania przez Inspekcję systemu kontroli dwuetapowych. Pierwsza kontrola miałaby charakter rozpoznawczo-doradczy.

Po dziewiąte – zdaniem Rady, udział inspektorów pracy w szkoleniach komercyjnych na terenie zakładu pracy nie jest wskazany ze względu na ich zadania kontrolne. Natomiast w szkoleniach organizowanych poza zakładem pracy udział inspektorów pracy jest dopuszczalny, zgodnie z obowiązującym prawem – za zgodą głównego inspektora pracy.

Po dziesiąte – Rada z aprobatą odnosi się do przedstawionego przez Inspekcję programu prewencyjnego dotyczącego zapobiegania negatywnym skutkom przeciążenia psychicznego i stresu w miejscu pracy.

Po jedenaste – Działalność wewnątrzorganizacyjna Państwowej Inspekcji Pracy – zdaniem Rady – powinna mieć na uwadze doskonalenie pracy przez: kontrole wewnętrzne, samokontrole oraz doskonalenie wiedzy zawodowej pracowników wszystkich jednostek organizacyjnych, rozliczanie inspektorów z wykonania powierzonych im zadań nie tylko na podstawie liczby wydanych mandatów karnych, bezzwłoczne rozwiązywanie konfliktów powstałych lub mogących powstać w okręgowych inspektoratach pracy, bieżące i wnikliwe ustalanie kosztów podróży inspektorów pracy, zdecydowane poprawienie skuteczności działania Inspekcji Pracy, współpracę ze Społeczną Inspekcją Pracy oraz właściwymi organami administracji państwowej.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Czy ktoś z państwa zgłasza uwagi do przedłożonego projektu stanowiska?

Bardzo proszę, pan sędzia Tadeusz Szymanek.

Członek Rady Ochrony Pracy Tadeusz Szymanek:

W punkcie ósmym pozytywnie oceniliśmy propozycję systemu kontroli dwuetapowych. Chciałbym zwrócić uwagę, że w międzyczasie zostały wydane przepisy dotyczące ustawy o swobodzie prowadzenia działalności gospodarczej. W tych przepisach ograniczo-

no termin przeprowadzenia kontroli. Dopuszczono wprowadzić drugą kontrolę w ciągu roku, ale czas jej trwania jest bardzo ograniczony. Trzeba będzie mieć to za uwagę.

Członek Rady Ochrony Pracy Beata Mazurek:

Prosiłabym o wyjaśnienia dotyczące punktu trzeciego. Nie rozumiem tego punktu, szczególnie zdania: „Ze względu na powtarzalność stwierdzonych przez Inspekcję naruszeń prawa, w szczególności przez małych i średnich przedsiębiorców, Rada zaleca doskonalenie działań kontrolnych, a zwłaszcza prewencyjnych oraz zmianę metodyki kontrolnej”.

Inspekcja Pracy stwierdza naruszenie prawa, Rada zaleca doskonalenie działań kontrolnych. Zatem co jeszcze Inspekcja Pracy ma stwierdzać, skoro stwierdza naruszenie prawa?

Po drugie – jeżeli Inspekcja stwierdza w tych zakładach naruszenie prawa, to dlaczego Rada postuluje opracowanie nowych zasad doboru zakładów do kontroli?

Trzecie pytanie dotyczy punktu jedenastego. Jeżeli Rada pozytywnie ocenia program działalności Państwowej Inspekcji Pracy, to dlaczego w tym punkcie mówi się o zdecydowanym poprawieniu skuteczności działania Inspekcji Pracy? Jeśli Inspekcja wystawia mandaty, to naprawdę od sądów zależy skuteczność tej formy działania. Inspekcja szkoli, interweniuje oraz używa wszystkich instrumentów, które ma do dyspozycji, to w jaki sposób może być jeszcze bardziej skuteczna? Proponuję skreślenie tego podpunktu w pkt 11.

Jeśli chodzi o punkt trzeci, to chciałabym usłyszeć wyjaśnienia. Może należałoby również skreślić ten punkt.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Prosiłabym, aby osoby, które są członkami zespołów zgłaszały swoje wątpliwości na posiedzeniach zespołów, a nie na posiedzeniu Rady. Bowiem w ten sposób po raz rozpoczynamy dyskusję. Pani poseł Beata Mazurek jest członkiem Zespołu ds. Prawno-Organizacyjnych. Pani poseł prosiła, żebyśmy sprawnie przeprowadzili przyjmowanie stanowisk.

Członek Rady Ochrony Pracy Beata Mazurek:

Jeżeli pani przewodnicząca zdecyduje, że nie będzie rozmowy na temat stanowisk na posiedzeniu, to uszanuję tę decyzję.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Proszę, żeby brać udział w posiedzeniach zespołów. Podczas tych posiedzeń wypracowywane są projekty stanowisk z uwzględnieniem uwag i wątpliwości. Rada otrzymuje jednolity projekt. Oczywiście, możemy na nowo rozpoczynać dyskusję. Ale wówczas posiedzenia Rady będą się znacznie przedłużały. Uprzedzam, że nie będę przyjmowała usprawiedliwień w sprawie opuszczania posiedzenia Rady.

Bardzo proszę, pan Maciej Sekunda.

Członek Rady Ochrony Pracy Maciej Sekunda:

W pkt 2 w ostatnim akapicie proponuję po wyrazach „Inspekcję Pracy” skreślić wyrazy „Społeczną Inspekcję Pracy oraz przez organy administracji państwowej”. Zwracam uwagę, że stanowisko dotyczy programu działalności Państwowej Inspekcji Pracy, a nie Społecznej Inspekcji Pracy czy organów administracji państwowej.

Jeśli chodzi o pkt 3, to podzielam opinię przedmówczyni, że jest on nie do końca precyzyjnie zapisany. Wydaje się, że należałoby rozważyć zmianę tego punktu.

Natomiast w pkt 4 trudna do oceny przez inspektora oraz chyba niezgodna z przepisami jest propozycja ograniczenia stosowania środków wykroczeniowo-karnych. Wprowadzić jako pracodawca może byłbym zainteresowany, żeby Inspekcja w ogóle nie karała, ale nie wiem, czy to nie oznacza ingerencji w przepisy ustawy.

Mam jeszcze uwagi redakcyjne. Ale myślę, że one nie mają takiego wymiaru.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Czy są jeszcze jakieś uwagi do przedłożonego projektu stanowiska? Nie widzę zgłoszeń.

Udzielam głosu panu przewodniczącemu.

Zastępca przewodniczącego Rady Ochrony Pracy Zbigniew Żurek:

Odpowiadając na uwagi pana Sekundy dotyczące pkt 2, chciałbym zauważyć, że istotnie, skoro oceniamy program działania Państwowej Inspekcji Pracy, to nie ma sensu pisać o Społecznej Inspekcji Pracy i organach administracji państwowej. Zatem proponuję przyjąć uwagę pana Sekundy i skreślić wyrazy „Społeczną Inspekcję Pracy oraz przez organy administracji państwowej”.

Jeśli chodzi o pkt 3, to może odczytam jego brzmienie: „Ze względu na powtarzalność stwierdzonych przez Inspekcję naruszeń prawa pracy, w szczególności przez małych i średnich przedsiębiorców, Rada zaleca doskonalenie działań kontrolnych, a zwłaszcza prewencyjnych oraz zmianę metodyki kontrolnej, a także opracowanie nowych zasad doboru zakładów do kontroli”. Jeżeli Inspekcja stwierdza problem – wyraz „powtarzalność” można zastąpić wyrazem „intensywność” – z określoną grupą naruszeń prawa, to intencją zapisu jest to – tak jak zostało zapisane – postarać się doskonaląc działania kontrolne w tym zakresie. Podkreśliliśmy kwestię prewencyjną zgodnie z zasadą, aby najpierw nauczać, a potem karać.

Czy pani poseł proponowała, aby pkt 11 skreślić w całości?

Członek Rady Ochrony Pracy Beata Mazurek:

Proponuję skreślenie przedostatniego podpunktu w brzmieniu: „zdecydowane poprawienie skuteczności działania Inspekcji Pracy”.

Zastępca przewodniczącego Rady Ochrony Pracy Zbigniew Żurek:

Myślę, że można skreślić ten podpunkt, ewentualnie skreślić w tym podpunkcie wyraz „zdecydowane”.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Myślę, że zgadzamy się na skreślenie w pkt 2 w ostatnim akapicie wyrazów „Społeczną Inspekcję Pracy oraz przez organy administracji państwowej”. Natomiast w pkt 11 przedostatnim podpunkcie skreślamy wyraz „zdecydowane” – podpunkt otrzyma brzmienie: „poprawienie skuteczności działania Inspekcji Pracy”.

Pani poseł Beata Mazurek miała zastrzeżenia do pkt 3. Czy pani poseł zgłasza jakąś propozycję?

Członek Rady Ochrony Pracy Beata Mazurek:

Proponowałabym skreślenie pierwszego zdania w pkt 3. W pkt 3 pozostałby drugie zdanie zaczynające się od wyrazów: „Należy przestrzegać zasady...”.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Pan przewodniczący nie zgadza się na tę propozycję.

Pani prof. Danuta Koradecka zgłasza propozycję innego rozwiązania.

Proszę bardzo.

Zastępca przewodniczącego Rady Ochrony Pracy, dyrektor CIOP-PIB prof. Danuta Koradecka:

Proponuję następujące brzmienie: „Ze względu na powtarzalność stwierdzonych przez Inspekcję naruszeń prawa pracy, w szczególności przez małych i średnich przedsiębiorców, Rada zaleca doskonalenie działań prewencyjnych oraz kontrolnych...”. W nawiasie możemy podać, co rozumiemy przez doskonalenie działań kontrolnych – zmianę metodyki kontrolnej i zasady doboru zakładów do kontroli.

Członek Rady Ochrony Pracy Michał Chałoński:

Chciałbym zauważyć, że brzmienie pkt 3 sugeruje, że skoro przedsiębiorstwa popełniają te same błędy, to nie one, lecz Inspekcja Pracy ma zmienić swoje postępowanie. Chyba nie o to nam chodzi.

Zastępca przewodniczącego Rady Ochrony Pracy Zbigniew Żurek:

Pan Michał Chałoński ma rację. Ale to są dyspozycje, które adresujemy do Państwowej Inspekcji Pracy, a nie do przedsiębiorstw.

Będę bronił zapisu pkt 3. Odkładając kwestię zmobilizowania przedsiębiorstw do zmiany postępowania, to jeżeli występuje problem powtarzalności naruszeń prawa pra-

cy, to Inspekcja stara się działać tak, aby eliminować tego rodzaju naruszenia. Może podejmować działania prewencyjne i kontrolne. Taka była intencja tego zapisu.

Członek Rady Ochrony Pracy Michał Chałoński:

To, co powiedział pan przewodniczący jest logiczne. Ale ten zapis nie pokazuje tego.

Uważam, że należałoby zapisać, iż te przedsiębiorstwa w pierwszym rządzie mają zmienić postępowanie. Rozumiem, że nie odnosimy się do przedsiębiorstw. Jednak sadzę, że należałoby zapis w tym punkcie, że przedsiębiorstwa powinny podjąć pewne działania. Nie chcę naprędce redagować propozycji. Chodzi o rozjaśnienie wymowy przepisu. Intencja jest słuszna.

Członek Rady Ochrony Pracy Tadeusz Szymanek:

Zwracam uwagę, że przedłożony projekt stanowiska jest wyrazem dyskusji na posiedzeniu Rady. Ci z państwa, którzy zgłaszają uwagi – powiem nieco niegrzecznie – nie znają protokołu z posiedzenia. Gdyby znali protokół, to zmieniliby zdanie. Sformułowania są odzwierciedleniem wypowiedzi mówców, którzy zabierali głos na plenarnym posiedzeniu Rady.

Główny inspektor pracy postuluje dokonanie doboru odpowiednich zakładów pracy. Chodzi o prowadzenie kontroli tam, gdzie rzeczywiście powtarzają się uchybienia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, zamiast prowadzenia kontroli dla wypełnienia statystyk. Jestem przeciwny dokonywaniu zmian w pkt 3.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Pani poseł Beata Mazurek zaproponowała skreślenie pierwszego zdania w pkt 3. Zdanie drugie zaczynałoby się od wyrazów: „Należy przestrzegać zasady...”.

Pan przewodniczący Zbigniew Żurek w imieniu Zespołu proponuje pozostawienie pkt 3 w brzmieniu proponowanym w projekcie stanowiska.

Proponuję przegłosowanie propozycji dotyczących pkt 3, a następnie całego stanowiska. Czy jest sprzeciw wobec tej propozycji? Nie widzę zgłoszeń.

Przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem pkt 3 w brzmieniu proponowanym przez Zespół ds. Prawno-Organizacyjnych? Dziękuję. Kto jest za przyjęciem pkt 3 w brzmieniu zaczynającym się od wyrazów „Należy przestrzegać zasady...”? Dziękuję.

Za propozycją Zespołu głosowało 13 osób, za propozycją zmiany – 5 osób. Zatem przyjmujemy pkt 3 w brzmieniu proponowanym przez Zespół.

Kto jest za przyjęciem stanowiska zawartego w projekcie wraz ze zmianami: w pkt 2 skreślenie wyrazów: „Społecznej Inspekcji Pracy oraz przez organy administracji Państwowej”, w pkt 11 w przedostatnim podpunkcie skreślenie wyrazu „zdecydowane”? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu?

21 osób głosowało za, nikt nie był przeciw, 1 osoba wstrzymała się od głosu. Stwierdzam, że Rada przyjęła stanowisko w sprawie oceny programu działalności Państwowej Inspekcji Pracy na 2009 r.

Przechodzimy do punktu drugiego – Sprawozdanie z działalności Rady Ochrony Pracy w 2008 r. – materiał przygotowany przez prezydium Rady. Referuje sekretarz pan Janusz Krasoń.

Sekretarz Rady Ochrony Pracy Janusz Krasoń:

Sprawozdanie z działalności Rady Ochrony Pracy w 2008 r. zostało przygotowane w znacznej mierze w oparciu o doświadczenia metodologiczne sporządzania sprawozdań z działalności Rady z ubiegłych lat, niemniej jednak zostało wzbogacone o pewne nowe obszary spraw, których nie ujawnialiśmy w sprawozdaniach w latach poprzednich.

W pierwszej części sprawozdania zawiera informacje dotyczące usytuowania Rady Ochrony Pracy, wymienia przepisy regulujące jej działalność, skład, rolę i zadania. W kolejnej części sprawozdania informujemy o zmianach w składzie Rady Ochrony Pracy dokonanych zarządzeniami Marszałka Sejmu. Na str. 3 jest informacja o działalności prezydium Rady Ochrony Pracy. Posiedzenia Rady odbywały się według planu zatwierdzonego przez Radę. Zadania i uprawnienia Rada realizowała przy pomocy zespołów problemowych, które przygotowywały projekty stanowisk i opinie będących przedmiotem prac Rady.

W minionym roku odbyliśmy 12 posiedzeń plenarnych, w tym 2 posiedzenia wyjazdowe: w Katowicach i Sobkowie (woj. świętokrzyskie). Odbyły się 33 posiedzenia zespołów problemowych. Na str. 5 zostały wymienione projekty stanowisk opracowane przez zespoły problemowe. Prosiłbym o dokonanie poprawki. W pierwszym zdaniu na str. 5 brakuje wyrazu „stanowisk” – „Zespoły opracowywały projekty stanowisk do tematów:”.

Na str. 6–8 zamieszczono informację na temat dat i tematyki plenarnych posiedzeń Rady. Na str. 9–11 wymienione są stanowiska i opinie Rady Ochrony Pracy z podaniem sprawy, daty uchwalenia oraz numeru stosownej uchwały. Na str. 11–14 zawarte są informacje na temat pozostałej działalności Rady Ochrony Pracy. Informujemy, że Rada Ochrony Pracy objęła patronat nad uroczystością jubileuszu 15-lecia utworzenia Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz 55-lecia powołania Służby BHP. Następnie informujemy, że 2 grudnia 2008 r. w sali kolumnowej gmachu Sejmu, w części poprzedzającej posiedzenie plenarne Rady Ochrony Pracy, odbyły się uroczystości zakończenia XXXVI edycji Ogólnopolskiego Konkursu Poprawy Warunków Pracy oraz zakończenia V polskiej edycji Konkursu „Nagroda za Dobrą Praktykę”. Informujemy też, że w 2008 r. laureatem nagrody głównego inspektora pracy im. Haliny Kraheleskiej, przyznawanej za wybitne osiągnięcia w zakresie ochrony pracy i ochrony zdrowia w środowisku pracy został senator Jan Rulewski – wieloletni poseł i członek Rady Ochrony Pracy.

Następnie sprawozdanie zawiera informacje o uczestnictwie członków prezydium, a także członków Rady Ochrony Pracy w różnego rodzaju przedsięwzięciach: seminariach, konferencjach i imprezach o znaczącej randze.

Na str. 14 jest informacja na temat skarg kierowanych do Rady Ochrony Pracy w 2008 r.

Na str. 15 zwracamy uwagę, iż informacje o posiedzeniach Rady i stanowiskach były prezentowane na stronach internetowych Rady i na łamach Kroniki Sejmowej.

Sprawozdanie kończy skład Rady Ochrony Pracy w 2008 r. Mając na uwadze, iż nastąpiły spore zmiany personalne w składzie Rady Ochrony Pracy, uznaliśmy za stosowne wymienienie wszystkich członków Rady, którzy pracowali w 2008 r.

Nie odczytuję szczegółowo sprawozdania. Otrzymałicie je państwo na piśmie.

Proszę o zgłoszenie ewentualnych uwag i propozycji.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chciałby zgłosić uwagi do przedłożonego sprawozdania?

Członek Rady Ochrony Pracy Andrzej Paszkiewicz:

Na str. 12 wymienia się tylko jednego laureata nagrody im. Haliny Kraheleskiej – senatora Jana Rulewskiego. Jeżeli wprowadzamy takie ograniczenie, to proponuję dopisać posła Józefa Zycha, który również był laureatem tej nagrody w 2008 r. Rozumiem, że Jan Rulewski jest członkiem Rady Ochrony Pracy. Ale sprawozdanie zapewne trafi pod obrady Sejmu, dlatego byłoby dobrze wprowadzić uzupełnienie.

Na str. 16 – jest błąd literowy. Przy nazwisku Rafalska Elżbieta zamiast „powołany” powinno być „powołana”.

Sekretarz Rady Ochrony Pracy Janusz Krasoń:

Poprawiamy tę literówkę.

W akapicie dotyczącym nagrody im. Haliny Kraheleskiej wymieniliśmy jedynie członka Rady pana senatora Jana Rulewskiego. Rada Ochrony Pracy jest organem Sejmu, możemy zatem uwzględnić także pana marszałka Józefa Zycha. Możemy również wymienić wszystkich laureatów nagrody im. Haliny Kraheleskiej w 2008 r.

Członek Rady Ochrony Pracy Maciej Sekunda:

Chciałbym bronić zapisu zawartego w sprawozdaniu. Zwracam uwagę, że Rada rekomendowała Jana Rulewskiego do tej nagrody, natomiast nie występowała w sprawie innych nagrodzonych. Nie jest zasługą Rady, że inne osoby zostały nagrodzone. Zasługą Rady jest, że laureatem nagrody im. H. Kraheleskiej został Jan Rulewski.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Może należałoby dodać wyrazy „między innymi”. Oznaczałoby to, że nie tylko pan senator Jan Rulewski był laureatem nagrody im. Haliny Krahelskiej w 2008 r.

Sekretarz Rady Ochrony Pracy Janusz Krasoń:

Proponuję doprecyzowanie zapisu. Otóż, laureatem nagrody głównego inspektora pracy im. Haliny Krahelskiej na wniosek Rady Ochrony Pracy – co słusznie zauważył pan prezes Maciej Sekunda – został senator Jan Rulewski. Pozostali laureaci byli rekomendowani nie przez Radę Ochrony Pracy, lecz inne uprawnione instytucje.

Członek Rady Ochrony Pracy, dyrektor Departamentu Prawa Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Eugenia Gienieczko:

Wydaje mi się, że najważniejsze jest to, iż senator Jan Rulewski jest członkiem Rady.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Pan sekretarz wprowadzi poprawkę i przedstawi propozycję.

Czy do sprawozdania są jeszcze jakieś uwagi?

Członek Rady Ochrony Pracy Maciej Sekunda:

Przedłożone sprawozdanie postrzegam jako wyważone, uprzejme i kulturalne.

Chciałbym, żebyśmy zastanowili się, czy nie istnieją obiektywne kryteria, które mogłyby bardziej precyzyjnie oceniać działalność Rady Ochrony Pracy. Wydaje mi się, że można byłoby znaleźć takie kryterium. Chodzi mi o to, czy w wyniku prac Rady został osiągnięty cel w postaci zmian legislacyjnych w ustawach czy rozporządzeniach. Nieprzypadkowo Rada funkcjonuje przy Sejmie. W Radzie zasiadają posłowie, którzy mogliby inicjować takie zmiany.

Wydaje mi się, że z tego punktu widzenia Rada, niestety, nie osiągnęła sukcesu. Proponowałbym zatem na str. 6 przed tabelą wprowadzić zdanie w brzmieniu: „Prace Rady Ochrony Pracy jednocześnie nie spowodowały bezpośrednio zmian legislacyjnych dotyczących przepisów prawa pracy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy”. Przypominam, że członkowie Rady niejednokrotnie postulowali pewne zmiany. Niestety, wyniki naszych dyskusji, obrad, rozmów, uwag, zapisów są bardzo ograniczone. Myślę, że obiektywnie patrząc na prace Rady proponowany zapis byłby uzasadniony.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Czy pan sekretarz ma propozycję zmiany dotyczącą akapitu o nagrodzie im. Haliny Krahelskiej?

Sekretarz Rady Ochrony Pracy Janusz Krasoń:

Proponuję dodanie trzech wyrazów. Zdanie otrzymałoby brzmienie: „Z rekomendacji Rady Ochrony Pracy w 2008 r. laureatem nagrody głównego inspektora pracy im. Haliny Krahelskiej...” i dalej bez zmian. Istotne jest, że Rada rekomendowała własnego członka, który otrzymał nagrodę.

Jeśli chodzi o wątek poruszony przez pana prezesa Macieja Sekundę, to na dzisiejszym posiedzeniu prezydium również dyskutowaliśmy o ocenie skuteczności stanowisk Rady – na ile wpływają one na proces legislacyjny i zmieniają rzeczywistość. Trudno jest to ocenić bez odpowiedniego przygotowania. Postanowiliśmy, że w bieżącym roku prezydium Rady Ochrony Pracy dokona analizy skuteczności przyjmowanych przez Radę opinii i stanowisk w ciągu ostatnich dwóch lat, czyli tej kadencji Rady. Analiza przygotowana przez prezydium zostanie przedstawiona na posiedzeniu Rady, aby w 2009 r. rozszerzyć sprawozdanie o – bardziej precyzyjną niż proponuje pan Maciej Sekunda – ocenę, w jakim obszarze Rada jest skuteczna, a w jakim nie jest skuteczna. Dzisiaj nie wiemy, ponieważ nie zbadaliśmy tego procesu.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Czy wyjaśnienie pana sekretarza jest wyczerpujące?

Członek Rady Ochrony Pracy Maciej Sekunda:

Upierałbym się przy swoim wniosku. Prosiłbym o poddanie go pod głosowanie. Jeżeli Rada uzna, że moja propozycja jest zbyt daleko idąca, to uszanuję opinię większości.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem propozycji pana Macieja Sekundy? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję bardzo.

Za wnioskiem głosowała 1 osoba, przeciw – 11, 7 osób wstrzymało się od głosu. Stwierdzam, że Rada nie przyjęła wniosku.

Czy są inne uwagi do przedłożonego sprawozdania?

Członek Rady Ochrony Pracy Józef Skorłutowski:

Proszę o rozważenie wypowiedzi pana sekretarza na temat sporządzenia przez prezydium analizy skuteczności stanowisk i opinii Rady. Nie chciałbym, aby ta sprawa została zapomniana.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Prezydium zaplanowało sporządzenie takiego raportu. Wyniki zostaną państwu przekazane i wtedy będziemy dyskutować na ten temat.

Czy są inne uwagi?

Członek Rady Ochrony Pracy Tadeusz Szymanek:

Uwagi pana prezesa Macieja Sekundy są słuszne. Ale podjęcie przez prezydium decyzji o sporządzeniu raportu na temat skuteczności nie wynika z planu działania na obecny rok. Zatem należałoby zamieścić taki punkt w planie. Chciałbym przypomnieć, że w lutym 2007 r. kolega Paszkiewicz referował jak zostały przyjęte stanowiska Rady, przekazane poszczególnym resortom i instytucjom. Wydaje mi się, że o to chodziło koledze Sekundzie.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Czy są inne uwagi? Nie widzę zgłoszeń.

Przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem sprawozdania z działalności Rady Ochrony Pracy w 2008 r.? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję.

Stwierdzam, że sprawozdanie z działalności Rady Ochrony Pracy zostało jednogłośnie przyjęte.

Przechodzimy do punktu trzeciego – plan pracy Rady Ochrony Pracy na 2009 r.

Proszę pana sekretarza o przedstawienie propozycji.

Sekretarz Rady Ochrony Pracy Janusz Krasoń:

Materiał został państwu przesłany przed posiedzeniem prezydium. Podczas dzisiejszego posiedzenia, prezydium dokonało pewnych zmian. Pozwolę sobie odczytać każdą propozycję tematu i termin, żeby państwo mogli nanieść poprawki na swoich egzemplarzach. W ten sposób będziemy mogli rozpocząć debatę na temat planu pracy Rady na 2009 r. na podstawie ostatecznych propozycji, które zostały przyjęte przez prezydium.

W lutym przewidujemy dwa tematy: „Ocena funkcjonowania kontroli legalności zatrudnienia cudzoziemców w Polsce w okresie od 1 lipca 2007 r. do 31 grudnia 2008 r. na tle doświadczeń innych krajów UE, w szczególności Niemiec i Francji” – materiał przygotowuje Główny Inspektorat Pracy oraz „Informacja głównego inspektora pracy na temat wniosków wynikających z raportu otwarcia”. Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy proponuje, aby posiedzenie odbyło się dnia 17 lutego.

W marcu proponujemy dwa tematy: „Programy badawcze instytutów działających w sferze ochrony pracy (zadania, efekty, środki)” – materiały zostaną przygotowane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy i Instytut Medycyny Pracy oraz „Ocena skuteczności stosowanych środków ochrony indywidualnej na tle najnowszych osiągnięć nauki i techniki w tym zakresie” – materiał przygotowuje Główny Inspektorat Pracy i Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy. Planowany termin posiedzenia dzień 17 marca.

W kwietniu planujemy dwa posiedzenia. Pierwsze dnia 21 kwietnia. Temat: „Realizacja misji mediów publicznych w zakresie upowszechniania bezpiecznych warunków pracy i przestrzegania prawa pracy” – materiał przygotowuje Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji. Nie byłoby to posiedzenie

wyjazdowe, tak jak zapisano w materiale. Nie wizytowalibyśmy TOYOTY. Posiedzenie odbędzie się w Warszawie.

W pkt 9 wprowadzamy uroczystą sesję Rady Ochrony Pracy z okazji obchodów Międzynarodowego Dnia Ofiar Wypadków przy Pracy. Sesja zostałaby przygotowana przez prezydium Rady Ochrony Pracy. Odbyłaby się 28 kwietnia, czyli w Międzynarodowym Dniu Ofiar Wypadków przy Pracy.

W maju pozostają dwa zaplanowane tematy, które znajdują się w państwa materiałach. Mianowicie, „Sprawozdanie głównego inspektora pracy z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2008 r.” – materiał przygotowuje Główny Inspektorat Pracy oraz „Rozpatrywanie skarg i wniosków napływających do Państwowej Inspekcji Pracy w latach 2006–2008”. Posiedzenie Rady odbyłoby się dnia 19 maja.

Dwa tematy, które w państwa materiałach są zapisane w pkt 11 i 12 zostały przeniesione. Będą realizowane w listopadzie. Natomiast w czerwcu zostanie wprowadzony następujący temat: „Działalność szkoleniowa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz prawa pracy prowadzona przez ośrodki i instytucje szkoleniowe”. Byłoby to posiedzenie wyjazdowe na Dolnym Śląsku w dniach 23 i 24 czerwca. To posiedzenie byłoby połączone z wizytacją ośrodka szkoleniowego Państwowej Inspekcji Pracy we Wrocławiu, zapoznalibyśmy się z jego działalnością. Zwiedzilibyśmy zakład TOYOTY, w którym zapoznalibyśmy się z metodyką i działalnością szkoleniową w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

W lipcu zaplanowane są dwa tematy: „Ocena funkcjonowania i skuteczności systemu zróżnicowanej składki na ubezpieczenie wypadkowe” – materiały przygotowuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Główny Inspektorat Pracy, Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy oraz „Ocena skuteczności funkcjonowania funduszu prewencyjnego” – materiał przygotowuje ZUS. Posiedzenie Rady odbyłoby się 13 lipca.

W sierpniu prezydium nie planuje posiedzenia Rady. Natomiast we wrześniu zostały zaplanowane dwa tematy: „Ocena zagrożeń psychospołecznych i warunków pracy w związku z nowymi formami pracy i modelami zatrudnienia” – materiał przygotowuje Główny Inspektorat Pracy oraz Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, a także „Analiza przepisów regulujących rozliczanie czasu pracy” – materiał przygotowuje Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej oraz Główny Inspektorat Pracy. Nie jesteśmy w stanie podać konkretnego terminu. Prezydium uzależnia terminy posiedzeń Rady od terminów posiedzeń Sejmu. Terminy posiedzeń Sejmu w II półroczu będą znane później.

W październiku przewidujemy tematy: „Ocena stanu bezpieczeństwa i higieny pracy we 2008 r.”, a także „Bezpieczeństwo pracy w budownictwie – efekty działań kontrolnych i prewencyjnych Państwowej Inspekcji Pracy oraz analiza problemów związanych z występowaniem szarej strefy w budownictwie” – jest to temat wnoszony m.in. przez głównego inspektora pracy.

W listopadzie realizuje dwa przeniesione tematy: „Zatrudnienie i warunki pracy osób niepełnosprawnych” oraz „Ocena zjawiska dyskryminacji w zatrudnieniu – ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, wyznawaną religię, narodowość, przekonania polityczne i przynależność związkową” – materiał przygotowuje Ministerstwo Sprawiedliwości i Główny Inspektorat Pracy.

W grudniu przewidujemy dwa tematy: „Program działania Państwowej Inspekcji Pracy na 2010 r.” oraz „Współdziałanie Inspekcji Pracy z ZUS, KRUS oraz organami nadzoru nad warunkami pracy – realizacja zadań w zakresie prewencji i promocji zagadnień ochrony pracy w środowisku wiejskim”.

Plan pracy kończą zadania na styczeń 2010 r. Planujemy dwa tematy: „Sprawozdanie z działalności Rady Ochrony Pracy w 2009 r.” oraz „Plan Pracy Rady Ochrony Pracy na 2010 r.”.

Chciałbym wnieść poprawkę. Uwzględniając wypowiedzi pana prezesa Macieja Sekundy i pana sędziego Tadeusza Szymanka w poprzednim punkcie proponuję, aby punkt dotyczący sprawozdania z działalności Rady otrzymał następujące brzmienie: „Sprawozdanie z działalności Rady Ochrony Pracy w 2009 r. wraz z oceną skuteczności przyjmowanych przez Radę Ochrony Pracy stanowisk i opinii w bieżącej kadencji”.

Zatem mielibyśmy rok na przygotowanie precyzyjnej oceny skuteczności naszych stanowisk, opinii i dezyderatów w bieżącej kadencji. Prezydium przygotowałoby analizę. Po raz pierwszy byłby obowiązek umieszczania takiej informacji w sprawozdaniu.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Otwieram dyskusję. Proszę, pani poseł Elżbieta Rafalska.

Członek Rady Ochrony Pracy Elżbieta Rafalska:

Poddaję pod rozważenie proponowany termin realizacji tematu w pkt 3. Chodzi o przestrzeganie przez pracodawców przepisów Prawa pracy w zakresie wypłaty wynagrodzeń za pracę i innych świadczeń ze stosunku pracy. Czy w sytuacji zapowiadanych upadłości i pogorszenia kondycji wielu firm nie warto zastanowić się nad przesunięciem terminu tego tematu? Mielibyśmy wówczas bardziej aktualną informację w tym zakresie.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Ten temat został umieszczony w porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia.

Członek Rady Ochrony Pracy Elżbieta Rafalska:

Zatem, czy ze względu na specyficzną sytuację na rynku pracy i zapowiadane upadłości nie warto byłoby powtórzyć jeszcze raz tego tematu w bieżącym roku?

Następna uwaga – program działania Państwowej Inspekcji Pracy na 2010 r. przyjmujemy w grudniu. Prace nad budżetem są już zawansowane. Myślę, że program działania Inspekcji jest związany w pewnym stopniu z budżetem. Listopad byłby lepszym terminem na rozpatrywanie tej kwestii. Ograniczanie budżetu wiąże się bowiem z wykonywaniem zadań przez Państwową Inspekcję Pracy.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Jeżeli będziecie chcieli państwo zmieniać zaproponowany przez nas plan pracy, to proszę wskazać, co państwo wykreślilibyście i co zaproponowałibyście w to miejsce. Nauczeni doświadczeniem, staraliśmy się planować nie więcej niż dwa tematy na jedno posiedzenie. Jeżeli państwo chcieliby wprowadzać zmiany, to trzeba dany temat skreślić albo przenieść.

Mam pytanie do głównego inspektora pracy w sprawie programu działania Państwowej Inspekcji Pracy.

Zastępca głównego inspektora pracy Anna Tomczyk:

Program działania Państwowej Inspekcji Pracy tradycyjnie rozpatrywany był w grudniu. Ale jesteśmy gotowi na rozpatrywanie programu w listopadzie.

Członek Rady Ochrony Pracy Elżbieta Rafalska:

Proponuję zamienić punkt przewidywany do rozpatrzenia w listopadzie na grudzień. A program działania PIP przenieść na listopad. Myślę, że wtedy będziemy mogli równolegle odnieść się do prac nad budżetem.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Który temat? Bezpieczeństwo pracy w budownictwie przewidziane jest w październiku. W listopadzie zaplanowane są dwa tematy: „Zatrudnienie i warunki pracy osób niepełnosprawnych” oraz „Ocena zjawiska dyskryminacji w zatrudnieniu”. Chciałabym zwrócić uwagę, że tematy, które przewidzieliśmy w danym miesiącu uzupełniają się. Zatem nie planujemy punktów niezwiązanych ze sobą.

Na posiedzeniu prezydium zmiana jednego punktu zajęła nam 1,5 godziny. Musieliśmy bowiem zestawić pozostałe tematy, tak aby się komponowały.

Członek Rady Ochrony Pracy Elżbieta Rafalska:

Proponuję przenieść – planowany na listopad – temat „Zatrudnienie i warunki pracy osób niepełnosprawnych” na grudzień. Natomiast program działania Państwowej Inspekcji Pracy z grudnia na listopad.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

A w październiku? W październiku planujemy tematy „Ocena stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w 2008 r.” oraz „Bezpieczeństwo pracy w budownictwie”. W listopadzie

planujemy tematy: „Zatrudnienie i warunki pracy osób niepełnosprawnych” oraz „Ocena zjawiska dyskryminacji w zatrudnieniu”. Pani poseł proponuje przenieść na listopad temat „Program działania Państwowej Inspekcji Pracy na 2010 r.”.

Członek Rady Ochrony Pracy Elżbieta Rafalska:

Wydaje mi się, że dwa tematy planowane w listopadzie można przenieść na grudzień. Natomiast „Program działania Państwowej Inspekcji Pracy” byłby w listopadzie.

Nie sądzę, żeby przesunięcie dwóch tematów planowanych w listopadzie na grudzień miało istotny wpływ dla ich omawiania.

Sekretarz Rady Ochrony Pracy Janusz Krasoń:

Myszę, że możemy przenieść debatę na temat programu działania Państwowej Inspekcji Pracy na listopad. Ale taka zmiana niewiele przyniesie. W listopadzie – nie wiemy, czy posiedzenie Rady będzie na początku, czy w II połowie miesiąca – debata budżetowej ma w zasadzie charakter wnoszenia poprawek. Z praktyki wiadomo, że poprawki wnoszone poza większością rządową z reguły nie są przyjmowane.

Wniosek pani poseł Elżbiety Rafalskiej jest o tyle zasadny, że odnoszę wrażenie, iż w zbyt małym stopniu próbujemy na etapie tworzenia projektu budżetu państwa wpływać na priorytety dotyczące Państwowej Inspekcji Pracy. Uważam, że listopad jest zbyt późnym okresem. Dlatego na wrześniowym posiedzeniu Rady można by tę kwestię zaplanować, ale w sprawach różnych. Kiedy główny inspektor pracy zacznie przygotowywać swój projekt budżetu na podstawie wytycznych ministra finansów można by w sprawach różnych zaplanować informację głównego inspektora dotyczącą pewnych niebezpieczeństw – czy prognozowany wskaźnik wzrostu wynagrodzeń jest wystarczający? Wiemy, że w ostatnich latach do Inspekcji Pracy zostali przyjęci nowi pracownicy zajmujący się kontrolą legalności zatrudnienia, co może w perspektywie zachwiać poziomem wynagrodzeń. W tym roku budżet Inspekcji Pracy został zmniejszony o 50 mln zł w stosunku do planowanego. Kwotę 6 mln zł zwrócono. Ale drugi czy trzeci rok z rzędu budżet PIP jest poważnie zmniejszany.

Wydaje się, że właściwszym byłoby – nie musimy tego dzisiaj zapisywać – aby w momencie, kiedy główny inspektor pracy złoży ministrowi finansów projekt budżetu, poinformował nas o swoich priorytetach. Wówczas moglibyśmy wzmocnić stanowisko głównego inspektora pracy stosownym dezyderatem skierowanym do premiera, ministra finansów i ministra pracy. To będzie miało większe znaczenie niż debata w listopadzie, bo ona niewiele da z punktu widzenia wyniku. Ale we wrześniu nie będzie programu działania PIP.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Myszę, że będą założenia.

Sekretarz Rady Ochrony Pracy Janusz Krasoń:

Do projektu budżetu muszą być założenia programowe.

Zastępca głównego inspektora pracy Anna Tomczyk:

Jeżeli chodzi o termin wrześniowy, to możemy przygotować – być może w punkcie sprawy bieżące – założenia naszego programu działania na przyszły rok wraz z projektem budżetu. Po półroczu będziemy mieli pewne dane, które pozwolą nam ocenić, w których obszarach będziemy musieli wzmocnić naszą działalność.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Czy pani poseł wyraża zgodę na taką propozycję?

Członek Rady Ochrony Pracy Elżbieta Rafalska:

Każda propozycja innego terminu niż grudniowy, w którym stan zaawansowania prac nad budżetem będzie znaczny, jest dobra na dyskusję o hierarchii, poziomie finansowania zadań. Ta propozycja jest do zaakceptowania.

Proponowałam termin, który byłby zbieżny z terminem prac nad budżetem Komisji Finansów Publicznych. Ale nie ma takiej potrzeby. Jeżeli będziemy wiedzieli wcześniej i będziemy mieli stanowisko Rady w sprawie budżetu PIP, to będzie bardzo dobrze. Mionion rok przeszedł niezauważony, jeżeli chodzi o drastyczne cięcia.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Zaraz zaproponujemy zapis, który umieścimy w planie.

Pan sędzia Tadeusz Szymanek, proszę.

Członek Rady Ochrony Pracy Tadeusz Szymanek:

Nie proponuję zmian. Chciałbym prosić, aby informacja o skuteczności stanowisk Rady objęła rok 2008 i 2009.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Będzie obejmowała.

Członek Rady Ochrony Pracy Tadeusz Szymanek:

Propozycja pani poseł Elżbiety Rafalskiej, aby zająć się sprawą upadłości wykracza poza zakres kognicji Rady. Chyba, że pani poseł dostrzega tam mobbing czy molestowanie, to wówczas Rada może się tym zająć.

Członek Rady Ochrony Pracy Elżbieta Rafalska:

Nie mówiłam o upadłościach w ogóle. Mówiłam o upadłości w odniesieniu do braku wypłat wynagrodzeń i wszystkich problemów, które związane są z pogorszeniem sytuacji finansowej firm. Specyficzna sytuacja na rynku pracy, zapowiadane zwolnienia grupowe i dużo wyższy wzrost bezrobocia niż zakładany w budżecie przyniosą nowe problemy.

Możemy spodziewać się, że w tym roku nieprzestrzeganie przepisów prawa pracy w zakresie wypłaty wynagrodzeń może być większym problemem niż w okresie wzrostu gospodarczego.

Członek Rady Ochrony Pracy Tadeusz Szymanek:

Zakres kognicji Rady Ochrony Pracy jest określony w ustawie. Myślę, że kto inny powinien zająć się tymi zagadnieniami.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Myślę, że to jest doskonały temat na posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Jesteśmy w trakcie sporządzania planu pracy. Byłoby dobrze, aby w połowie roku Komisja albo podkomisja zajęła się tym tematem. Podzielałam opinię pana sędziego.

Członek Rady Ochrony Pracy Elżbieta Rafalska:

Pojawiło się jakieś nieporozumienie. Mówiłam o powtórzeniu tematu „Przestrzeganie przez pracodawców przepisów prawa pracy w zakresie wypłaty wynagrodzeń za pracę i innych świadczeń ze stosunku pracy” w II półroczu, kiedy zapowiadane zwolnienia i upadłości staną się faktem, jaki to będzie miało wpływ na przestrzeganie przepisów Prawa pracy w zakresie wypłaty wynagrodzeń. Chodzi o dokładne powtórzenie dzisiejszego tematu. Nie upieram się przy tej propozycji.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Dziękuję za cenne uwagi. Zobaczymy, jaki będzie rozwój sytuacji. Możemy wrócić do tego tematu, jeżeli uznamy to za ważne. Ale nie wpisywałabym po raz drugi tego samego tematu. Czy możemy przyjąć taką konkluzję?

Członek Rady Ochrony Pracy Elżbieta Rafalska:

Tak.

Zastępca przewodniczącego Rady Ochrony Pracy, dyrektor CIOP-PIB prof. Danuta Koradecka:

Myślę, że możemy tę kwestię uwzględnić w maju. Materiał Państwowej Inspekcji Pracy dotyczący skarg i wniosków z pewnością będzie dotyczył tej problematyki. Nie wpisujemy tego do planu. Chcemy prosić Państwową Inspekcję Pracy, aby uwzględniła kwestię skarg dotyczących naruszania przepisów prawa pracy w zakresie wypłaty wynagrodzeń. Ale nie jako dodatkowy punkt.

Członek Rady Ochrony Pracy Maciej Sekunda:

Chciałbym wyrazić satysfakcję, że prezydium podjęło wysiłek zmniejszenia liczby tematów, które rozpatrujemy – jeśli dobrze odnotowałem – z 27 w 2008 r. do 25 w 2009 r. Jest to postęp. Ale namawiałbym do dalszych działań w zakresie ograniczania liczby te-

matów. Bowiem zbyt duża liczba tematów rzutuje na jakość naszej pracy i skuteczność stanowisk.

Chciałbym zwrócić uwagę na pkt 4 propozycji, który odpowiada niemal dokładnie zapisowi w planie pracy na 2008 r. w sierpniu. Również zajmowaliśmy się kontrolą legalności zatrudnienia. Rozumiem, że prezydium „sypie popiół na głowę”, mówiąc nie udało się nam nic wyegzekwować, to ponawiamy ten temat. Prosiłbym o rozważenie, czy jest sens proponować w na przestrzeni 7 miesięcy prawie identyczny temat.

W pkt 16 na wrzesień planowany jest temat „Analiza przepisów regulujących rozliczanie czasu pracy”. Zwracam uwagę, że tym tematem Rada zajmowała się w październiku 2008 r. Czy ponownie będziemy podnosili tę kwestię? Chyba, że przewidywane są nowe istotne regulacje w tej sprawie.

Zwracam uwagę, że zajmowaliśmy się również systemem zróżnicowanej składki na ubezpieczenie społeczne. Przyjęliśmy stanowisko w tej sprawie. Były pewne sugestie dotyczące konieczności zmian w systemie zróżnicowanej składki, ponieważ system nie funkcjonuje skutecznie. Myślę, że wystarczyłoby poświęcić krótki czas na temat oceny realizacji tamtych wniosków, zamiast zapisywać tę sprawę jako oddzielny temat.

Podobnie, jeżeli chodzi o szkolenia. Przypominam, że w grudniu ub.r mówiliśmy na temat edukacji i szkoleń w zakresie bezpieczeństwa. Chyba, że tutaj jest mowa jedynie o edukacji pracownika w zakładzie pracy. Wówczas wprowadzenie tematu byłoby uzasadnione.

Optowałbym za zmniejszeniem liczby tematów. Natomiast w przedłożonym planie nie uwzględniono Krajowej Strategii na Rzecz BHP na lata 2009–2012. Byłoby dobrze, gdyby Rada zajęła się tą kwestią. Jest to bardzo ważna sprawa. Przygotowywany jest rządowy program. Rada powinna wypowiedzieć się w tej materii. Zgłaszam tę propozycję.

Pragnę zwrócić uwagę, że proponowałem skreślenie czterech punktów i wprowadzenie jednego, co oznacza per saldo, że będzie więcej czasu na badanie określonego tematu na posiedzeniu Rady.

Zastępca przewodniczącego Rady Ochrony Pracy Zbigniew Żurek:

Szkoda, że pan prezes Maciej Sekunda tak późno zgłosił propozycję. Projekt planu został przygotowany. W zasadzie moglibyśmy zacząć rozmowę od początku.

Proszę zastanowić się nad swoimi wnioskami. Jeśli chodzi o posypywanie głowy popiołem, to jestem jeszcze głęboko w karnawale, poczekam do środy popielcowej.

Jeśli chodzi o uwagi pana prezesa Sekundy dotyczące kontroli legalności zatrudnienia, to kiedy przed kilkoma miesiącami rozmawialiśmy na ten temat doszliśmy do wniosku, że jest to zbyt krótki czas do oceny, ponieważ Państwowa Inspekcja Pracy kilka miesięcy wcześniej przejęła obowiązki w tym zakresie. Stąd koncepcja powtórzenia tematu.

Pan prezes proponuje skreślenie tematu: „Analiza przepisów regulujących rozliczanie czasu pracy”. Kwestie czasu pracy są bardzo ważne. Mówię o tym w imieniu mojej organizacji, ale również w imieniu organizacji pana prezesa, która wносиła o debatę w sprawie czasu pracy, tym bardziej, że w tym obszarze jest wiele dwuznaczności prawnych. Wydaje się, że jest okazja, aby coś zrobić w tej sprawie.

Członek Rady Ochrony Pracy Andrzej Paszkiewicz:

Chciałbym podziękować za uwzględnienie trzech tematów zgłoszonych przez Zespół ds. Nauki, Edukacji i Promocji oraz Współpracy z Partnerami Społecznymi.

Jeśli chodzi o temat zawarty w pkt 6, to uważam, że wśród wykonawców powinno się uwzględnić Instytut Medycyny Wsi oraz Instytut Medycyny Tropikalnej, który wprawdzie został włączony do Akademii Medycznej w Gdańsku. Ale chodzi o działania na rzecz ludzi pracujących na morzu, w rybołówstwie. Prosiłbym o rozważenie tej kwestii.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Jest to cenna uwaga. Jestem za włączeniem tych instytutów do grona wykonawców.

Czy jest sprzeciw wobec tej propozycji? Nie widzę zgłoszeń. Zatem wpisujemy te instytuty jako dodatkowych wykonawców.

Czy są jeszcze uwagi?

Sekretarz Rady Ochrony Pracy Janusz Krasoń:

Proponuję rozwiązanie fakultatywne: albo we wrześniu wpisujemy informację głównego inspektora pracy na temat założeń programu działania Państwowej Inspekcji Pracy w 2010 r. wraz z projektem budżetu, albo uznamy, że ten temat będzie realizowany w ramach spraw różnych.

Możemy wpisać ten temat uznając za właściwe, aby na etapie skierowania projektu budżetu państwa do Sejmu, wysłuchać informacji głównego inspektora pracy na temat priorytetów programowych i koniecznych środków do ich realizacji, żeby następnie na etapie prac parlamentarnych można wesprzeć budżet Państwowej Inspekcji Pracy stanowiskiem Rady Ochrony Pracy, jeżeli takie będzie potrzebne.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Czy w związku z tym skreślamy temat „Analiza przepisów regulujących rozliczanie czasu pracy”?

Sekretarz Rady Ochrony Pracy Janusz Krasoń:

Nie. Na powakacyjnym posiedzeniu Rady we wrześniu jednorazowo możemy zrealizować trzy tematy.

Natomiast wydaje mi się zasadna uwaga pana Macieja Sekundy, aby Rada w I półroczu jak najszybciej podjęła temat Krajowej Strategii na Rzecz BHP na lata 2009–2012. Polska w tej sprawie jest spóźniona. Nasz głos w tej kwestii może być ważny. Nie chcę teraz przesadzać, który z tematów jest mniej ważny.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Zwracam się do pani dyrektor Eugenii Gienieccko z zapytaniem, czy resort pracy i polityki społecznej jest przygotowany na przedstawienie nam Krajowej Strategii w I półroczu?

Członek Rady Ochrony Pracy, dyrektor Departamentu Prawa Pracy MPiPS Eugenia Gienieccko:

Trudno mi odpowiedzieć. Nie mamy jeszcze protokołu z posiedzenia Rady Ministrów, na którym postanowiono nie rozpatrywać te sprawy. Nie wiemy, z jakich powodów. Dopóki nie mamy tego protokołu, trudno powiedzieć jakie jest stanowisko Rady Ministrów. Muszę zapytać panią minister Jolantę Fedak.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Opóźnienie prac chyba nie eliminuje możliwości zapoznania Rady z założeniami do Krajowej Strategii na jednym z posiedzeń.

Członek Rady Ochrony Pracy, dyrektor Departamentu Prawa Pracy MPiPS Eugenia Gienieccko:

Nie jestem w stanie w tej chwili powiedzieć, czy to będzie Krajowa Strategia czy też projekt. Projekt Strategii został opracowany przez ministra pracy i polityki społecznej. Rada Ministrów nie rozpatrywała tego projektu. Nie mamy protokołu z posiedzenia Rady Ministrów, zatem nie wiemy jakie są decyzje. Dlatego nie potrafię odpowiedzieć na pytanie pani przewodniczącej.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

W lipcu przewidziano temat „Ocena funkcjonowania i skuteczności systemu zróżnicowanej składki na ubezpieczenie wypadkowe”. Jeżeli skreślilibyśmy ten temat, to czy możliwe jest wpisanie w to miejsce Krajowej Strategii? Strategia – z tego, co wszyscy wiemy – powinna już obowiązywać od roku. Nie wyobrażam sobie, że do lipca będzie to tylko projekt. Mamy styczeń.

Członek Rady Ochrony Pracy, dyrektor Departamentu Prawa Pracy MPiPS Eugenia Gienieccko:

Czy mogę odpowiedzieć na następnym posiedzeniu, albo na piśmie? Nie mogę w tej chwili mówić za panią minister. Nie mamy protokołu.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Rozumiem. Ale nie możemy odkładać tej kwestii. Plan pracy przyjmujemy podczas dzisiejszego posiedzenia. Proponuję wpisanie tego tematu. Jeżeli nie będzie Strategii, to resort przedstawi nam projekt Strategii. Możemy się zgodzić na takie rozwiązanie.

Czyli w lipcu zamiast tematu „Ocena funkcjonowania i skuteczności systemu zróżnicowanej składki na ubezpieczenie wypadkowe” wpisujemy Krajową Strategię na Rzecz BHP.

Czy jest sprzeciw wobec tej zmiany?

Członek Rady Ochrony Pracy Józef Skorłutowski:

„Ocena funkcjonowania i skuteczności systemu zróżnicowanej składki na ubezpieczenie wypadkowe” jest bardzo ważnym tematem. Nie był przedmiotem poważnej debaty w Radzie Ochrony Pracy. Zawsze są tylko apele w sprawie ustalania tej składki. Nie może tak być.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Rozumiem, że wszystkie tematy są ważne. Rozumiem, że każdy z nas ma jakieś priorytety. Ale – być może – głos pana Sekundy jest cenny. W ubiegłym roku zajmowaliśmy się tym tematem. Natomiast Krajowa Strategia na Rzecz BHP jest bardzo ważna.

Nie jesteśmy w stanie zaplanować wszystkich tematów, które uważamy za ważne ze względu na ograniczenia czasowe.

Członek Rady Ochrony Pracy Józef Skorłutowski:

Nie zgłaszałem tego tematu. Uważam, że na ostatnim posiedzeniu przed wakacjami można uwzględnić ten temat jako trzeci. Zwracam uwagę, że we wrześniu przyjęliśmy dodatkowy punkt zaproponowany przez pana sekretarza.

Uważam, że funkcjonowanie systemu zróżnicowanej składki na ubezpieczenie wypadkowe jest bardzo ważną sprawą.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Możemy zawsze poprosić o informację w tej sprawie. Natomiast nie musi być ona planowanym tematem posiedzenia.

Zastępca przewodniczącego Rady Ochrony Pracy Zbigniew Żurek:

Zwracam się do kolegi Józefa Skorłutowskiego o wycofanie wniosku. Jeżeli nie, to zgłaszam wniosek o głosowanie.

Członek Rady Ochrony Pracy Józef Skorłutowski:

Nie wycofuję wniosku.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Wniosek nie został wycofany.

Kto z państwa jest za skreśleniem tematu „Ocena funkcjonowania i skuteczności systemu zróżnicowanej składki na ubezpieczenie wypadkowe” i wpisanie w to miejsce Krajowej Strategii na Rzecz BHP? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję.

Za głosowało 13 osób, przeciw – 2, 7 wstrzymało się od głosu. Zatem w lipcu będziemy omawiać Strategię.

Proszę sekretariat, żeby zwrócił się o informację dotyczącą oceny skuteczności funkcjonowania systemu zróżnicowanej składki i przekazał tę informację na piśmie wszystkim członkom Rady.

Czy są jeszcze uwagi do planu pracy? Nie widzę zgłoszeń.

Kto jest za przyjęciem zaproponowanego planu pracy wraz z przyjętymi zmianami? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję.

Stwierdzam, że Rada jednogłośnie przyjęła plan pracy na 2009 r.

Przechodzimy do punktu czwartego – „Przestrzeżenie przez pracodawców przepisów prawa pracy w zakresie wypłaty wynagrodzeń za pracę i innych świadczeń ze stosunku pracy w latach 2006–2008”.

Proszę panią inspektor Annę Tomczyk o przedstawienie tematu.

Zastępca głównego inspektora pracy Anna Tomczyk:

Dzisiejszy temat, który mam przyjemność referować, jest właściwie co roku państwu przedstawiany. Opracowanie jest sporządzane zarówno na podstawie czynności kontrolnych w ramach rutynowych działań podejmowanych przez Inspekcję Pracy, jak i skarg napływających do Państwowej Inspekcji Pracy dotyczących wypłaty wynagrodzeń. Przypomnę, że corocznie ponad 60% skarg zgłaszanych do PIP dotyczy wypłaty wynagrodzeń i innych świadczeń pracowniczych.

Celem kontroli jest ustalenie rodzaju i przyczyn występujących nieprawidłowości, ich wyeliminowanie oraz wdrożenie prawidłowego stosowania przepisów prawa pracy.

W 2008 r. inspektorzy pracy przeprowadzili 1217 kontroli tematycznych ukierunkowanych na przestrzeganie przepisów dotyczących wynagrodzeń za pracę oraz 7 tys. rutynowych kontroli, których przedmiotem były kwestie związane z wypłatą wynagrodzeń.

W ramach realizacji 1217 kompleksowych kontroli skontrolowano 1171 pracodawców zatrudniających 136 tys. pracowników, w tym 61,5 tys. kobiet i 671 młodocianych. Jak możecie państwo zauważyć, corocznie liczba kontroli i liczba osób zatrudnionych, w tym zatrudnionych w różnych zakładach pracy jest podobna.

Kontrole przeprowadzono w różnych branżach, w szczególności zajmujących się przetwórstwem przemysłowym (28% skontrolowanych pracodawców), handlem i naprawami (22% skontrolowanych pracodawców). Istotna jest też wielkość i zróżnicowanie zakładów pracy, w których przeprowadzamy kontrole. Wśród 1217 skontrolowanych zakładów pracy znaczny odsetek stanowiły zakłady zatrudniające od 10 do 49 osób – 37%. Najmniejszą grupę stanowiły zakłady zatrudniające powyżej 249 osób. Te dane nie świadczą o tym, że w mniejszym stopniu zajmujemy się dużymi zakładami pracy. Struktura dużego zakładu pracy, liczba osób w nim zatrudnionych decyduje o tym, że kontrola wygląda nieco inaczej. Większa liczba pracowników jest objęta czynnościami kontrolnymi. W takich zakładach bada się więcej przypadków.

Ważne jest to, jakie przepisy są również nieprzestrzegane. Wyniki kontroli prowadzonych w ramach tematu dotyczącego przestrzegania przepisów o wypłacie wynagrodzeń i innych świadczeń pracowniczych wskazują, iż kontrolowani pracodawcy najczęściej naruszali przepisy w zakresie wypłaty wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy bądź ekwiwalentu za niewykorzystany urlop, wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych i innych dodatków, a także wynagrodzenia za pracę.

Corocznie zmienia się procent pracodawców nieprzestrzegających przepisów w tym zakresie, ale czołówka jest taka sama – w różnej kolejności, ale trzy pierwsze nieprawidłowości kształtują się tak samo.

Należy też wskazać, że zasadniczo, w odniesieniu do 2007 r., nie uległ zmianie odsetek kontrolowanych pracodawców naruszających przepisy o wypłacie wynagrodzenia za pracę. Liczba nieprawidłowości stwierdzonych w tym zakresie utrzymuje się na poziomie 25%. W 2006 r. ten odsetek wynosił nieco ponad 30%.

Jeśli chodzi o pokrzywdzonych pracowników, to w 2006 r. wskaźnik pokrzywdzonych w stosunku do wszystkich zatrudnionych w kontrolowanych zakładach wynosił 75 tys., a w 2007 r. – ponad 60 tys. osób, w 2008 r. – liczba pokrzywdzonych pracowników wyniosła 53 tys.

W wyniku przeprowadzonych w 2008 r. kontroli tematycznych w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących wypłaty wynagrodzeń za pracę inspektorzy pracy skierowali do pracodawców prawie 42,5 tys. wniosków zawartych w ponad 34 tys. wystąpieniach oraz wydali blisko 8400 decyzji płacowych. Ponadto na sprawców wykroczeń przeciwko prawom pracowniczym nałożyli 510 mandatów karnych.

W związku z ujawnionymi wykroczeniami przeciwko prawom pracownika inspektorzy pracy skierowali do sądów grodzkich 125 wniosków o ukaranie, a w 7 przypadkach skierowali do prokuratury zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Natomiast w 78 przypadkach zastosowali środki oddziaływania wychowawczego.

Łączna kwota nałożonych mandatów wyniosła 711.250 zł.

Na kolejnym slajdzie prezentowane są efekty działania Państwowej Inspekcji Pracy w latach 2006–2008. Chciałbym zwrócić uwagę, że ostatnim rokiem, który dzisiaj omawiamy jest 2008 r., ale w tej chwili zbieramy jeszcze dane za 2008 r. Część informacji

o należnych wynagrodzeniach, które nie były wypłacone w przypadku naruszeń przepisów prawa pracy, a są wypłacane poprzez realizację środków prawnych inspektorów pracy dopiero uzyskaliśmy. Zatem na dzień dzisiejszy wygląda to nieco inaczej. Tutaj szczególnie chciałam zwrócić uwagę na 2008 r. Na slajdzie przedstawiona jest wyegzekwowana kwota z decyzji płacowych i wniosków – 53 mln zł, na dzień dzisiejszy ta zliczona kwota wynosi 104 mln zł. Zobowiązuję się, że w dniu jutrzejszym przekażę pani przewodniczącej materiał informujący o kwotach, które udało się wyegzekwować na dzień 20 stycznia br. Zwracam uwagę, że 104 mln zł stanowią kwoty wyegzekwowane na skutek decyzji i wniosków. Natomiast same wnioski pozwoliły na wyegzekwowanie 64 mln zł z 104 mln zł, co świadczy skuteczności tej formy działania.

W wyniku wykorzystanie środków prawnych, jakimi dysponują inspektorzy pracy, w latach 2006–2008 wyegzekwowano dla blisko 455 tys. pracowników kwotę 334 mln zł.

Kolejne slajdy prezentują jak kształtują się należne i wyegzekwowane kwoty z decyzji płacowych. Przed chwilą otrzymałam informację, że na dzień 20 stycznia br. kwota wyegzekwowana z decyzji na 2008 r. wynosi 40 mln zł.

Analizując dwa prezentowane wykresy można stwierdzić, że te kwoty nie są duże w stosunku do tego, co zostało nałożone. Jeżeli mamy 96,4 mln zł, a wyegzekwowane zostało 40 mln zł, to może to wskazywać na małą efektywność tego działania. Ale należy zwrócić uwagę, że kwoty wyegzekwowane w danym roku nie są odzwierciedleniem kwot nałożonych w danym roku. Dlatego, że część kwot niejako przechodzi z roku na rok, mimo, że decyzja płacowa zawsze jest opatrywana rygiem natychmiastowej wykonalności. Ale wykonalność nie jest tak skuteczna, jak byśmy mogli sobie wyobrażać. Często jest tak, że nakładane są decyzje płacowe, po czym pracodawcy w stosunku do których inspektorzy kierują nakazy płatnicze są niewypłacalni albo ich zakłady zostają pozostawione w stan likwidacji. Zatem w tych przypadkach nie ma natychmiastowej realizacji decyzji.

Sądy rozpatrujące odwołania od decyzji wydają wyroki uchylające nakazy płatnicze lub wstrzymują wykonanie decyzji do czasu wydania wyroku. Przesuwa to terminy realizacji decyzji. Dlatego wskazane kwoty ulegają zwiększeniu. Często zwiększenie następuje w następnym roku po roku sprawozdawczym.

Nie bez znaczenia jest również to, że inspektorzy pracy mają prawo nałożyć na pracodawców, którzy nie realizują decyzji płacowych jedynie grzywnę w celu przymuszenia. Natomiast sama grzywna w celu przymuszenia jest ściągana przez urzędy skarbowe.

Omówiłam pokrótce to, co jest zawarte w przedłożonym państwu materiale. Podsumowując chciałabym zwrócić uwagę na kilka kwestii.

Po pierwsze – wyniki kontroli zrealizowanych w ramach tematu „Przestrzeganie przez pracodawców przepisów Prawa pracy w zakresie wypłaty wynagrodzeń za pracę i innych świadczeń ze stosunku pracy” potwierdzają spadek odsetka kontrolowanych pracodawców naruszających przepisy o wypłacie wynagrodzenia za pracę. To nie jest odsetek, który może ilustrować stan przestrzegania prawa pracy w Polsce.

W wyniku działań kontrolnych podjętych przez inspektorów pracy zarówno w ramach kontroli rutynowych, jak i tematycznych umożliwił wyegzekwowanie dużej – jak sądzimy – kwoty 334 mln zł dla pokrzywdzonych pracowników. Ale skala zjawiska niewypłacania wynagrodzenia i jego waga społeczna powoduje, że te zadania nadal muszą być w centrum uwagi Państwowej Inspekcji Pracy. Dlatego też znalazły się – za aprobatą Rady – w programie działania PIP na kolejne lata. Jest to działanie długofalowe. Przewidujemy realizację tego tematu na lata 2007–2009.

Dostrzegamy jednak potrzebę pewnych zmian. Przedstawione dzisiaj państwu wyniki kontroli uprawniają nas jedynie do twierdzenia, że celem tych kontroli jest ujawnienie nieprawidłowości, co wpływa na ich występowanie. Natomiast nie dają podstaw do oceny stanu przestrzegania przepisów o wypłacie wynagrodzenia w Polsce. Zatem chcemy inaczej podejść do tego tematu, tworząc nowe zasady doboru zakładów pracy – o czym dzisiaj była mowa – aby stworzyć grupę reprezentatywną dobraną do kontroli, która pozwoli nam wskazać, że w danym obszarze przestrzeganie przepisów prawa

pracy jest dobre, poprawia się lub nic nie dzieje się w tym zakresie. W bieżącym roku będziemy chcieli przeprowadzać kontrole na nowych zasadach.

Kontrole dotyczące przestrzegania przepisów prawa pracy w zakresie wypłaty wynagrodzeń będziemy dodatkowo wzmocniać naszą działalnością prewencyjną i szkoleniową. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Dziękuję bardzo. Czy państwo mają pytania do zaprezentowanego materiału?

Proszę, pan przewodniczący Zbigniew Żurek.

Zastępca przewodniczącego Rady Ochrony Pracy Zbigniew Żurek:

Pierwsza uwaga techniczna, ale dość istotna. Na str. 4 nad tabelą jest zdanie w brzmieniu: „Procent ogółu pracodawców naruszających przepisy o wypłacie poszczególnych należności...”. Moim zdaniem, powinno być: „Procent ogółu skontrolowanych pracodawców...”. Proszę o poprawienie.

Kolejna kwestia – w materiale stwierdza się, że pracodawcy najczęściej naruszali przepisy w zakresie wynagrodzenia. Czy można prosić o informację, na czym polegały te naruszenia?

Na str. 5 jest tabela ilustrująca liczbę pokrzywdzonych pracowników. Prosiłbym o wyjaśnienia, o jakie konkretnie pokrzywdzenia chodzi. I uwaga techniczna – uważam, że byłoby lepiej, gdyby państwo przyjęli pisownię polską, a nie amerykańską, tzn. pokrzywdzonych zostało nie 52,855 pracowników, lecz 52.855 pracowników. To nie jest złośliwość, bo Amerykanie piszą odwrotnie. To może wynikać z programów, które państwo mają.

Wczytując się w poszczególne tabelki i tekst oraz dokonując prostych operacji arytmetycznych nie wszystko mi się zgadza. Odnoszę wrażenie, że materiał, który państwo przedstawili syntetycznie pochodzi niejako z różnych raportów. Są niewielkie różnice w liczbach. Na str. 7 stwierdza się, że przyczynami naruszeń przepisów najczęściej są trudności natury ekonomicznej. Jakiego rodzaju są to trudności?

Nieco dalej w tekście jest powiedziane o problemach z wyegzekwowaniem zapłaty za wykonane usługi. Moim zdaniem, jest to jedyna, albo jedna z nielicznych przyczyn natury ekonomicznej, które w pewien sposób mogą usprawiedliwiać tego typu działanie. Prosiłbym o rozwinięcie tej kwestii.

Dalej piszą państwo o innych przyczynach nieprawidłowości i wymieniają państwo błędne metody obliczania, błędy rachunkowe, niezgodne z prawem postanowienia. Następnie mówią państwo o nieznanym obowiązuje regulacji lub niewłaściwej interpretacji. W jakim stopniu nieznanie, czy niewłaściwa interpretacja jest spowodowana niespójnością, skomplikowaniem przepisów i przeregulowaniem prawa? Czy nie wyciągnęliście państwo wniosku, że należałoby wreszcie zacząć upraszczać te przepisy?

Przeprowadzili państwo łącznie 8142 kontrole. Na str. 8 państwo piszecie, że w wyniku kontroli skierowano do sądów grodzkich 125 wniosków o ukaranie, czyli 1,5%. Jeżeli chodzi o analogiczny zabieg arytmetyczny przy 510 mandatach, o których państwo mówią, to okazuje się, że mandatami ukarano ok. 6% kontrolowanych. Łączna liczba mandatów i wniosków skierowanych do sądu wskazują, że karzą państwo – tylko lub aż – 7,5% kontrolowanych. Czy dobrze myślę? Z tego wynika, że ok. 93,5% kontrolowanych przez PIP przedsiębiorców jest „czystych jak łąza”, albo ich naruszenia są tak drobne, że państwo nawet nie chcą ich karać mandatami. Poruszam tę kwestię, bo często mówi się o zatrważającej liczbie przedsiębiorców naruszających prawo.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos?

Chciałabym, żeby najpierw zadać pytania, a następnie pani inspektor udzieliłaby odpowiedzi. Nie widzę zgłoszeń.

Proszę o odpowiedź.

Zastępca głównego inspektora pracy Anna Tomczyk:

Liczba kontroli 8 tys. dotyczy kontroli, w których w ogóle był poruszany temat dotyczący wynagrodzeń. Były to kontrole rutynowe i tematyczne. Natomiast liczba mandatów

– być może jest to kwestia redakcji – dotyczy kontroli (kompleksowych) tematycznych, których było 1217. Zatem liczbę mandatów 510 odnosimy do liczby kontroli tematycznych 1217.

Pan przewodniczący pytał o przyczyny naruszania tych przepisów. Pracodawcy wskazują, że przyczyny ekonomiczne nie pozwalają im na właściwe przestrzeganie tych przepisów Prawa pracy. Nasz problem polega na tym, że nie mamy prawa badania, czy też nie mamy możliwości badania, jakie w rzeczywistości przyczyny były powodem niewypłacenia świadczenia. Mówię o badaniu typowo technicznym prowadzonym przez inspektora pracy. Możemy przyjmować od pracodawcy oświadczenie. Jeżeli stwierdzamy, że nie przestrzega on przepisów Prawa pracy w zakresie wypłaty wynagrodzeń, to poprzez rozmowę czy formę przyjmowania uwag od pracodawcy otrzymujemy informację, że pomylił się w stosowaniu tych przepisów, albo że nie miał środków na wypłatę ze względu na trudną sytuację ekonomiczną. Nie mamy pewności czy oświadczenie pracodawcy jest zgodne ze stanem faktycznym.

Mówiliśmy o osobach pokrzywdzonych w związku z niewypłaceniem wynagrodzenia. Pan przewodniczący pytał, jakiego rodzaju są to pokrzywdzenia. Rozumiem, że chodzi o to, w jakim stopniu grupa osób pokrzywdzonych jest pokrzywdzona przez niewypłacenie wynagrodzeń, zaniżenie wynagrodzenia, niewypłacenie ekwiwalentu, jak kształtuje się ta suma. W tej chwili nie mam takich danych. Mogę tylko powiedzieć, że liczba pokrzywdzonych pracowników będzie kształtowała się proporcjonalnie do najczęściej naruszanych przepisów w tym zakresie. Ale myślę, że takie dane będą do uzyskania poprzez nasz system informatyczny – ilu było pokrzywdzonych w zakresie np. niewypłacenia wynagrodzenia, albo niewypłacenia ekwiwalentu. Chyba, że panu przewodniczącemu chodzi o coś innego.

Zastępca przewodniczącego Rady Ochrony Pracy Zbigniew Żurek:

Chodzi o to, kto był pokrzywdzony i z jakiego typu przedsiębiorstw pochodzą pokrzywdzeni. Zatem chodziłoby o informację o strukturze.

Zastępca głównego inspektora pracy Anna Tomczyk:

Musiałabym sprawdzić, czy jesteśmy w stanie uzyskać te dane z systemu. To są dane, które wymagają głębszego wejścia w system informatyczny ewentualnie sprawdzenia, w jakich zakładach pracy, jakie nieprawidłowości były stwierdzone. Postaramy się spróbować w jakimś zakresie uzyskać dane na ten temat.

Zastępca przewodniczącego Rady Ochrony Pracy Zbigniew Żurek:

Pamiętam, że głównym problemem 2 czy 3 lata temu wśród pokrzywdzonych znaczącą część stanowili pracownicy ZOZ-ów.

Zmierzam do tego, aby niewypłacanie wynagrodzeń w ZOZ-ach przez pracodawców, którzy nie są przedsiębiorcami nie obciążało wszystkich przedsiębiorców.

Zastępca głównego inspektora pracy Anna Tomczyk:

Rozumiem. Chodzi o 2003 r., kiedy ZOZ-y stanowiły znaczną część przedsiębiorstw, w których były naruszane przepisy o wypłacie wynagrodzeń.

Natomiast w związku z tym, co powiedziałam wcześniej, że na jutro przygotowujemy materiały dotyczące aktualnych kwot niewypłaconych, wyegzekwowanych świadczeń, również spróbujemy przygotować informację, z jakich zakładów pracy najczęściej pochodzą pokrzywdzeni pracownicy.

Członek Rady Ochrony Pracy Tadeusz Szymanek:

Mam pytanie w związku z wypowiedzią pani inspektor o ograniczonych możliwościach badania przyczyn niewypłacenia wynagrodzenia. Jak Inspekcja traktuje wyjaśnienia, że pracodawca nie zna przepisów – interpretacja to oddzielna kwestia – czy jako okoliczność usprawiedliwiająca? Wydaje mi się, że jeżeli pracodawca nie zna przepisów w zakresie tak istotnym, jak wypłata wynagrodzeń, to nie wiem, czy nadaje się on do prowadzenia działalności gospodarczej? Nie należy tego przyjmować jako usprawiedliwienie. W zakresie interpretacji mogę przyjąć.

Jak sobie przypominam, to na przestrzeni kilku albo nawet kilkunastu lat to samo się powtarza – nieznamość przepisów prawa.

Zastępca głównego inspektora pracy Anna Tomczyk:

Nieznajomość przepisów czy błędna interpretacja nie jest dla nas okolicznością usprawiedliwiającą naruszenia Prawa pracy. Tak, jak podkreślamy to zawsze przy braku środków finansowych. Każda przyczyna nieprzestrzegania przepisów jest dla nas pewną informacją, gdzie możemy szukać powodów tego rodzaju naruszania przepisów. Natomiast jest też dla nas pewną informacją, żeby ewentualnie stosować wnioski legislacyjne, związane ze zmianą przepisów. Sami nie możemy mówić, że coś jest źle skonstruowane, zatem nie będziemy tego badać. Co najwyżej – możemy badać, przyjmować takie usprawiedliwienia i kierować wnioski legislacyjne i mówić o tym, że jakiś przepis stwarza trudności dla pracodawcy, jest niezrozumiały, albo jest złym przepisem.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Nie widzę więcej zgłoszeń.

Proponuję, aby Zespół ds. Prawno-Organizacyjnych przygotował stanowisko.

Przechodzimy do punktu piątego – sprawy bieżące. Chciałabym poinformować, że następne posiedzenie odbędzie się dnia 17 lutego 2009 r. Porządek obrad: Ocena funkcjonowania kontroli legalności zatrudnienia w Polsce w okresie od 1 lipca 2007 r. do 31 grudnia 2008 r. na tle doświadczeń innych krajów Unii Europejskiej, w szczególności Niemiec i Francji oraz informacja głównego inspektora pracy na temat wniosków wynikających z raportu otwarcia.

Czy państwo zgłaszają jakieś wnioski?

Członek Rady Ochrony Pracy Józef Skorłutowski:

Czy otrzymamy poprawiony – po dzisiejszej dyskusji – plan pracy?

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Członkowie Rady bardzo szybko otrzymają poprawiony plan pracy.

Członek Rady Ochrony Pracy Maciej Sekunda:

Niedawno prasa donosiła o „cudzie nad rzeką Houston”. Uszła uwadze opinii publicznej jedna ważna kwestia, która przewijała się w relacjach, mianowicie wiek pilota. Ten pilot miał 57 lat. W kontekście zmian, jakie dokonano w ubiegłym roku w naszym Prawie pracy w zakresie emerytur pomostowych, okazuje się, że u nas ten pilot byłby już na emeryturze.

Argumenty, jakie padają za wcześniejszym przejściem na emeryturę jest brak reakcji, refleksu itp. Pomija się bardzo istotny aspekt, jaki tam się pojawił, czyli doświadczenie, rutyna i przygotowanie. Wspominam o tym również, dlatego że moja firma daje zatrudnienie kilkunastu pilotom. Piloci uzyskują w naszym kraju uprawnienia do pełnej emerytury w wieku 38-40 lat. Państwo nie jest w stanie zapewnić im żadnej dodatkowej pracy. Jest to karygodne, kiedy na wykształcenie takich ludzi łoży się duże pieniądze i potem nie wykorzystuje się tego.

Mówię to także w kontekście dyskusji, która dotyczyła nauczycieli. Argumentowano m.in., że nauczyciel WF w wieku 60 lat nie potrafi wykonać „fikołka”. Są to bzdurne argumenty. Trenerem reprezentacji Austrii został Czech, który ma 76 lat. Trener naszej reprezentacji zgodnie z polskim prawem powinien być na emeryturze.

Wydaje się, że ostatnie przykłady dowodzą niezbicie, że ta dyskusja nie uwzględnia argumentów, jakie towarzyszyły „cudowi nad rzeką Houston”. Warto o tym pamiętać.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Mrzygłocka:

Czy są inne sprawy różne? Nie widzę zgłoszeń.

Zamykam posiedzenie Rady Ochrony Pracy.